

Střípky z historie: 10. Zhanobení chrámu v Jeruzalémě 16.12.156 p.n.l.

Antiochus Epiphanes (c. 215 př. N. L. – 164 př. n. l.), Helénistický král Seleucidské říše

Střípky z historie: Zhanobení chrámu v Jeruzalémě

Král bude dělat, co se mu zlíbí, bude se vypínat a činit větším nad každého boha a bude divně mluvit i proti Bohu bohů, co mu nepřísluší, a bude ho provázet zdar, dokud se nedovrší hrozný hněv, neboť rozhodnutí bude vykonáno.

Daniel 11,36

Přibližná zeměpisná oblast Levant, velká oblast v oblasti východního Středomoří v západní Asii

Řada důležitých historických událostí nastala v období mezi Starým a Novým zákonem (kolem r. 420 př. n. l. – 1 n. l.), které protestanti označili za „mezizákonní“ období (intertestamental) a římská katolíci za „deuterokanonickou“ dobu. Během těchto čtyř století vzešel jeden z největších válečných králů historie – Alexandr Veliký a jeho nepříteli velcí nástupci Diadoche – čtyři Alexandrovi generálové, kteří si po jeho smrti v roce 323 př.n.l. rozdělili jeho říši pro sebe. Jeden z nejagresivnějších a nejúspěšnějších vůdců Seleucus I. Nicator vládl provincii, která by dnes obsahovala oblast moderních národů Izraele, Libanonu, Sýrie, Jordánska, Iráku, Íránu, středního Turecka, Saúdské Arábie, Kuvajtu, Afghánistánu, Pákistánu a Turkmenistánu, které se souhrnně staly známými jako Seleukovská říše, která trvala do roku 63 př. n. l. Seleucidové (vyslovuje se Sel-oo-sids) přinesli helénistickou (tj. řeckou) kulturu na Střední východ, udržovali a rozšiřovali kulturní kontinuitu Alexandrových výbojů. Jeden z nejbrutálnějších post-alexandrijských panovníků získal jméno Antiochus Epiphanes a za své vlády naplnil proroctví učiněné o staletí dříve v Knize Daniela Hebrejských písem.

Mince zobrazující Antiocha IV. Epifana

Po většinu své vlády se Seleucidové řídili Alexandrovou politikou využívání místních satrapů a princů, kteří pomáhali vládnout v nesmírně rozmanitých kmenech Levantů. Židům bylo dovoleno udržovat své náboženské způsoby a kulturu, pokud platili požadované dávky. V roce 187 př.n.l. byl Antiochus III. vystřídán svým nejstarším synem, byl to Seleucus IV. Philopater, a poté se ujal vlády jeho nejmladší syn Antiochus IV. Epiphanes. Království, které zdědil, zmítal odpor a vzpoura v dostatečné míře, aby to ospravedlnilo zásah, a Epiphanes byl jen mužem, který rozdrtil povstání.

Antiochus se rozhodl sjednotit náboženství regionu tím, že všechny přiměl, aby ho uctívali jako prvořadého boha - řeckého boha Dia - v lidské podobě. Poprvé se jeho obraz objevil na mincích, aby připomněl lidem, že „Theos Epiphanes“ je „zjevným bohem“. Moudří lidé žijí v každé kultuře a někdo změnil jedno písmeno v jeho jménu, aby se četlo Epimanes - „šílenec“, byl to nejpopulárnější veřejný vtip.

Model druhého chrámu v Jeruzalémě

Spor o to, kdo by měl být veleknězem Židů v Jeruzalémě, vyústil ve úplatkovou válku, kterou vyhrál pro-řecký Jason nad svým tradicionalistickým bratrem Oniasem. O několik let později jakýsi Menaleus, nikoli Áronův potomek, zaplatil Antiochovi vyšší úplatek a byl ustanoven jako nový velekněz. Menaleus vyplenil chrám, což způsobilo nepokoje v Jeruzalémě, a Jason se vrátil, aby vedl vzpouru. Antiochus to vzal osobně a vstoupil do města s armádou, dokončil drancování chrámu a zavedl stanné právo. Vždy podzíravý z Ptolemaiovského Egypta, přeměnil Jeruzalém na město pevnosti a oznámil, že zde bude řecké náboženství, zrušil židovské obřady, spálil všechny Tóry a vyžadoval uctívání „zjevného boha“.

Triumf Judase Makabejského od Petera Paula Rubense

Konečný bod zlomu nastal, když Antiochus postavil Zeusovi oltář na oltáři zápalných obětí a 16.

prosine 167 před naším letopočtem na něm obětoval prase. Události zuřícího Antiocha Epifana předpovídají – jak se domnívají mnozí badatelé Bible – zprávy zaznamenané v Danielovi 11. kapitole, včetně vojenských nájezdů na Egypt a pobouření spáchaných v Jeruzalémě. Podrobnosti o židovské vzpouře jsou zaznamenány v knihách Makabejských, které se nacházejí v apokryfech, v nekanonických, většinou historických knihách umístěných mezi Starým a Novým zákonem ve většině Biblí, až po Lutherovu Bibli a původní verze KJV (King James Version).

Trest Antiochův, jak je popsán ve 2. kapitole Makabejských 9, Gustav Doré

Pachatel zneuctění *Druhého chrámu*, Antiochus Epiphanes, se během vojenského tažení na Východě nakazil nejbolestivější infekcí a zemřel v agónii. Boží záchrana Jeho lidu z tohoto konkrétního období je připomínána v židovském svátku známém jako Chanuka. Izraelský stát a jeho vůdci v dějinách požadovali uctívání, ale Pravého a Živého Boha chtěli uctívat pouze způsoby, které určil v Písmu, což nakonec přineslo uzurpátorům bolestivý konec.

-šk-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sbor](#)